

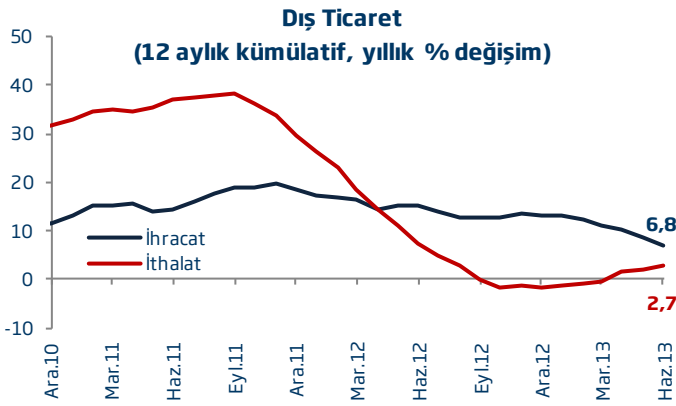
Dış Ticaret Dengesi - Haziran 2013

İktisadi Araştırmalar Bölümü

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Haziran ayında dış ticaret açığı 8,6 milyar USD ile beklentilerin altında...

TÜİK tarafından açıklanan verilere göre, Haziran ayında ithalat bir önceki yılın aynı ayına göre %2,8 artarak 21 milyar USD seviyesine yükselirken, aynı dönemde ihracat ise %6 gerileyerek 12,4 milyar USD düzeyinde gerçekleşmiştir. Söz konusu dönemde, dış ticaret açığı %18,9 artış göstererek 8,6 milyar USD düzeyinde gerçekleşmiş ve piyasa beklentisinin oldukça altında kalmıştır. Haziran ayında, ihracatın ithalatı karşılama oranı ise bir önceki yılın aynı ayına göre 5,5 puan gerileyerek %59,2 düzeyinde gerçekleşmiştir. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış dış ticaret verilerine göre Haziran ayında ihracat ve ithalat bir önceki aya göre sırasıyla %2,3 ve %2 azalmıştır.

Nisan ayından itibaren uzun dönemli ortalamaların üzerinde seyreden aylık altın ithalatı, Haziran ayında da bu eğilimini sürdürmüştür, altın hariç ithalatın ise bir önceki yılın aynı ayına göre %0,8 gerilemesi dikkat çekmiştir.

Haziran ayında dış ticaret açığının beklentilerin altında gerçekleşmesinde mineral yakıtlar ve yağların ithalatında gözlenen belirgin düşüşün etkili olduğu gözlenmektedir. Haziran ayında mineral yakıtlar ve yağlar ithalatı bir önceki yılın aynı ayına göre %15,9 gerilemiştir.

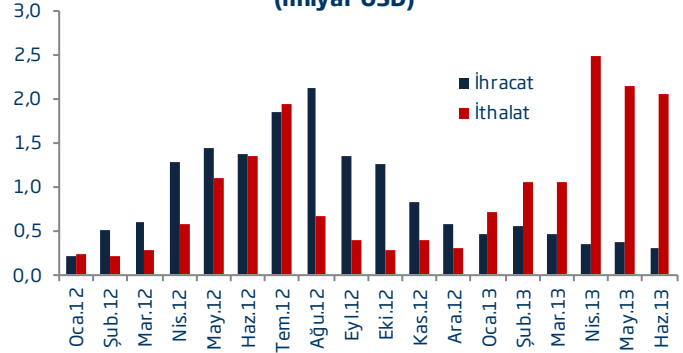
Yılın ilk yarısında dış ticaret açığı %17,4 genişledi.

2013 yılının ilk yarısında ihracat bir önceki yılın aynı dönemine göre %1,3, ithalat ise %7,2 oranında artış kaydetmiştir. Dış ticaret açığı da aynı dönemde %17,4 genişleyerek 50,6 milyar USD'ye ulaşmıştır. 2013 yılının ilk yarısında altın ithalatında kaydedilen artışın dış ticaret açığı

Dış Ticaret Dengesi

	Haziran			Ocak-Haziran		
	2012	2013	Değişim (%)	2012	2013	Değişim (%)
İhracat	13,2	12,4	-6,0	74,3	75,2	1,3
İthalat	20,4	21,0	2,8	117,4	125,8	7,2
Dış Ticaret Dengesi	-7,2	-8,6	18,9	-43,1	-50,6	17,4
Karşılama Oranı (%)	64,7	59,2	-	63,3	59,8	-

Altın Dış Ticareti (milyar USD)

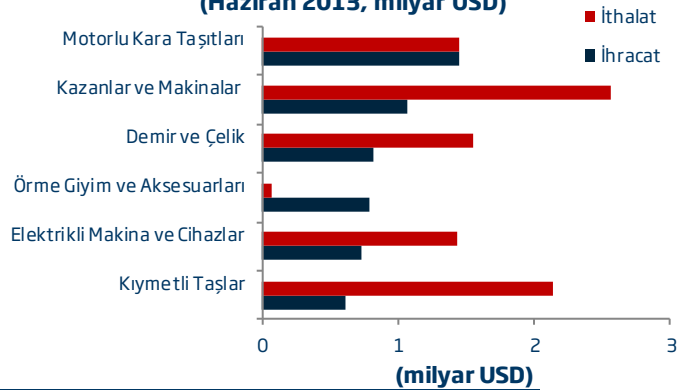

üzerindeki etkisi belirginleşmiş, söz konusu kalemde ilk altı aylık dönemde net dış ticaret açığı 7 milyar USD düzeyine ulaşmıştır. Altın ihracatının rekor düzeye ulaştığı 2012 yılının tamamında ise net altın dış ticaretinde 5,7 milyar USD fazla verilmişti. Bu çerçevede, altın hariç dış ticaret açığı 2013 yılının ilk yarısında bir önceki yılın aynı dönemine göre %2,6, 12 aylık kümülatif dış ticaret açığı da %4,8 gerilemiştir.

Motorlu kara taşıtları ihracatta 1,5 milyar USD ile yine ilk sırada...

Motorlu kara taşıtları, ihracatta Haziran ayında da ilk sıradaki konumunu korumaktadır. Söz konusu fasılda ihracat, Haziran ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %10,4 oranında yükselerek 1,5 milyar USD düzeyinde gerçekleşmiştir. Öte yandan, Haziran ayında demir ve çelik ihracatının bir önceki yılın aynı ayına göre %23,9 gerilemesi dikkat çekmektedir. Altın ihracatındaki gerileme nedeniyle kıymetli taşlar ihracatında da belirgin bir azalış gözlenirken,

En Çok İhracat Yapılan İlk 6 Fasıllar (Haziran 2013, milyar USD)

Dış Ticaret Dengesi - Haziran 2013

İktisadi Araştırmalar Bölümü

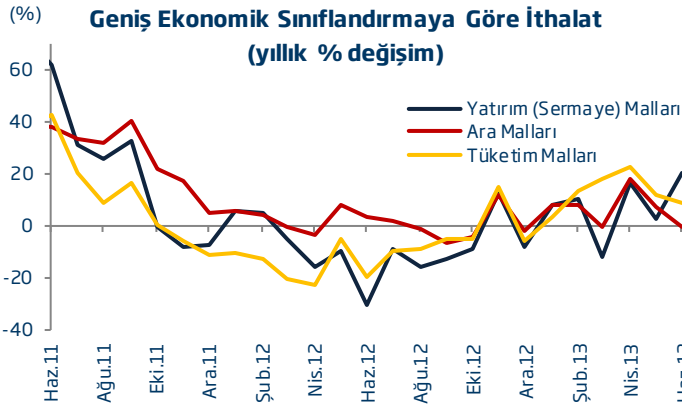

mineral yakıtlar ve yağlar ihracatındaki düşüş de toplam ihracatın Haziran ayında zayıf bir görünüm sergilemesinde etkili olmuştur.

Tüketim malı ithalatında ivme kaybı devam ediyor.

Haziran ayında enerji ithalatındaki düşüşün etkisiyle ara malı ithalatı bir önceki yılın aynı ayına göre %0,6 gerilemiştir. Ayrıca, aynı dönemde tüketim malı ithalatının da ivme kaybetmesi toplam ithalatın beklentilerin altında artış kaydetmesinde etkili olmuştur. Öte yandan, Haziran ayında yatırım malları ithalatı yıllık bazda %20 artış kaydetmiştir.

Geniş ekonomik sınıflandırmaya göre ithalatın 2013 yılının ilk yarısında sergilediği performans değerlendirildiğinde toplam ithalatın %73,8'ini oluşturan ara malları ithalatının bir önceki yılın aynı dönemine göre %6,4 artış kaydettiği görülmektedir. Aynı dönemde tüketim malları ithalatı %13,2, yatırım malları ithalatı ise %6,6 yükselmiştir.

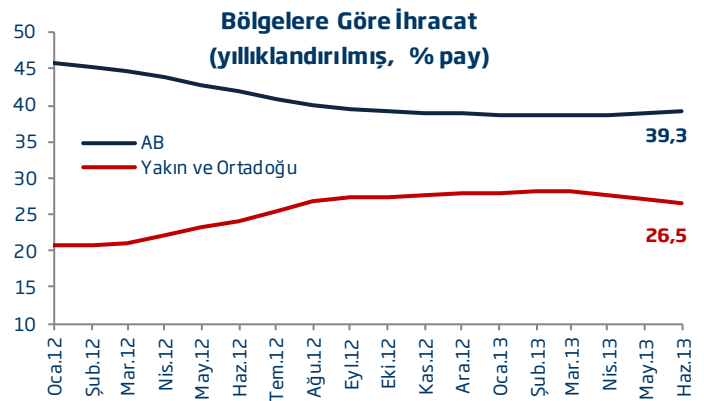

Avrupa Birliği ülkelerinin ihracattaki payı artıyor.

2012 yılının Haziran ayında Avrupa Birliği ülkelerine gerçekleştirilen ihracatın toplam ihracat içindeki payı %37,1 düzeyindeyken, bu yıl söz konusu oran %41,6 düzeyine ulaşmıştır. Bu artışta Avrupa Birliği ülkelerine gerçekleştirilen ihracatın bu dönemde %5,3 yükselmesi ve geçtiğimiz yıl özellikle Yakın ve Ortadoğu ülkelerine

gerçekleştirilen altın ihracatının 2013 yılında belirgin bir biçimde azalması etkili olmuştur. 2013 yılının ilk altı ayında İran'a gerçekleştirilen toplam altın ihracatının bir önceki yıla göre %68,8 gerilemesi söz konusu gelişmeyi örneklendirmesi açısından önem taşımaktadır.

Haziran ayında Almanya toplam ihracatımızdan aldığı %9,3'lük payla en büyük ihrac pazarımız olmaya devam ederken, ikinci sıradaki Irak'ın toplam ihracatımızdan %7,4 pay aldığı görülmektedir.

Beklentiler...

Haziran ayında dış ticaret açığı tüketim malları ithalatının bir miktar ivme kaybetmesi ve ara malları ithalatının gerilemesine bağlı olarak beklentilerin altında gerçekleşmiştir. Öte yandan, geçtiğimiz yılın aksine net altın ticaretinde açık verilmesi dış ticaret açığını olumsuz yönde etkilemiştir. Son dönemde ise Fed'in varlık alım programına ilişkin açıklamalar gelişmekte olan ülkelere yönelik sermaye akımlarına ilişkin belirsizlikleri artırmıştır. Söz konusu gelişmenin fiyat istikrarı ve finansal istikrar üzerindeki etkilerini azaltmak için TCMB'nin para politikasında sıkılaştırmaya gitmesi, yılın ikinci yarısından itibaren ekonomik aktivite üzerinde baskı yaratabilecektir. Bu durum ithalat artışının sınırlı düzeyde kalacağına işaret etmektedir.

Dış Ticaret Dengesi - Haziran 2013

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü**İzlem Erdem - Bölüm Müdürü**

izlem.erdem@isbank.com.tr

Alper Gürler - Birim Müdürü

alper.gurler@isbank.com.tr

Kıvılcım Eraydın - Uzman

kivilcim.eraydin@isbank.com.tr

Erhan Gül - Uzman

erhan.gul@isbank.com.tr

Bora Çevik - Uzman

bora.cevik@isbank.com.tr

Eren Demir - Uzman Yrd.

eren.demir@isbank.com.tr

Mustafa Kemal Gündoğdu - Uzman Yrd.

kemal.gundogdu@isbank.com.tr

Gamze Can - Uzman Yrd.

gamze.can@isbank.com.tr

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.